Ročník 1949. 745

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 86. Vydána dne 27. prosince 1949. Cena Kčs 4.20.

OBSAH:

(265.—268.) 265. Zákon o právu rodinném. — **266.** Zákon o zatímních změnách v některých občanských věcech právních. — **267.** Zákon o úpravě některých organisačních otázek v oboru soudnictví. — **268.** Zákon o matrikách.

265.

Zákon
ze dne 7. prosince 1949
o právu rodinném.

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

Aby byly dány předpoklady pro vytvoření manželství jako dobrovolného a trvalého životního společenství muže a ženy, založeného zákonným způsobem, které jako základ rodiny bude sloužit zájmům všech jejích členů i prospěchu společnosti v souladu s jejím pokrokovým vývojem,

aby byly uvedeny v život zásady ústavy o stejném postavení mužů i žen a o právech dětí bez rozdílu původu a

aby byla zajištěna ochrana manželství a rodiny tak, aby rodina byla zdravou základnou vývoje národa, ustanovuje se:

HLAVA PRVÁ.
Manželství.

Část první.
Vznik manželství.

§ 1.

(1) Manželství se uzavírá souhlasným prohlášením muže a ženy před místním národním výborem, že spolu vstupují v manželství.

(2) Nebude-li toto prohlášení snoubenců učiněno před místním národním výborem, manželství nevznikne.

§ 2.

(1) Manželství se uzavírá před místním národním výborem pověřeným vést matriky pro obvod, v němž má jeden ze snoubenců bydliště.

(2) Ze závažných příčin lze však povolit uzavření manželství před jiným místním národním výborem.

§ 3.

(1) Snoubenci jsou povinni předložit výpisy z rodné matriky a jiné potřebné doklady a prohlásit, že jim nejsou známy okolnosti, které by uzavření zamýšleného manželství vylučovaly, a že je jim znám zdravotní stav jich obou.

(2) Kdo chce uzavřít manželství nové, je nadto povinen prokázat, že jeho dřívější manželství zaniklo anebo bylo prohlášeno za neplatné.

(3) Je-li opatření potřebného dokladu spojeno s těžko překonatelnou překážkou, lze snoubence zprostit povinnosti doklad předložit.

§ 4.

Manželství se uzavírá veřejně a slavnostním způsobem v přítomnosti dvou svědků. Mimo úřadovnu místního národního výboru lze manželství uzavřít jen ze závažných příčin.

§ 5.

Je-li život snoubence přímo ohrožen, může být manželství uzavřeno před kterýmkoli místním národním výborem a není ani třeba předložit doklady jinak potřebné. I v takovém případě jsou však snoubenci povinni prohlásit, že jim nejsou známy okolnosti, které by zamýšlené manželství vylučovaly.

§ 6.

(1) Ze závažných příčin lze povolit, aby prohlášení snoubence, že vstupuje v manželství, učinil jeho zmocněnec.

(2) Plná moc musí být dána písemně a osoba, s kterou má být manželství uzavřeno, musí být v ní přesně označena; jinak není plná moc platná.

(3) Odvolání plné moci je účinné, jen dozví-li se o něm druhý snoubenec před tím, než učiní prohlášení, že vstupuje v manželství se zmocnitelem.

§ 7.

Sňatkové obřady náboženské jsou dovoleny; smějí však být vykonány až po uzavření manželství podle tohoto zákona.

§ 8.

(1) Manželství nemůže být uzavřeno se ženatým mužem nebo s vdanou ženou.

(2) Neplatnost manželství se zde vysloví z úřední povinnosti.

(3) K výroku o neplatnosti takového manželství nedojde, jestliže dřívější manželství zanikne anebo bude prohlášeno za neplatné.

§ 9.

(1) Manželství nemůže být uzavřeno mezi příbuznými v pokolení přímém, ani mezi osvojitelem a osvojencem, dokud osvojení trvá, ani mezi sourozenci, ani mezi osobami v přímém pokolení sešvagřenými. Ze závažných příčin lze povolit uzavření manželství mezi osobami v přímém pokolení sešvagřenými.

(2) Neplatnost manželství uzavřeného mezi osobami příbuznými nebo mezi osvojitelem a osvojencem se vysloví z úřední povinnosti; o vyslovení neplatnosti manželství osob sešvagřených může žádat kterýkoli z manželů.

§ 10.

(1) Manželství nemůže uzavřít osoba stižená duševní poruchou nebo nedostatečně duševně vyvinutá. Uzavření manželství lze takové osobě povolit, jen je-li její zdravotní stav slučitelný s podstatou a účelem manželství.

(2) O vyslovení neplatnosti manželství může zde žádat kterýkoli z manželů.

(3) K výroku o neplatnosti manželství však nedojde, jestliže duševní porucha již pominula.

§ 11.

(1) Manželství nemůže uzavřít osoba nezletilá. Ze závažných příčin lze povolit uzavření manželství nezletilci staršímu než šestnáct let.

(2) Neplatnost manželství se zde vysloví z úřední povinnosti nebo na žádost kteréhokoli z manželů.

(3) K výroku o neplatnosti takového manželství však nedojde, jestliže manžel, který byl v době uzavření manželství nezletilý, již dovršil osmnáctý rok nebo jestliže manželka již otěhotněla.

§ 12.

(1) Jestliže manželství zaniklo, nelze je již prohlásit za neplatné. Bylo-li však manželství uzavřeno se ženatým mužem nebo s vdanou ženou anebo mezi osobami příbuznými, lze vyslovit jeho neplatnost z úřední povinnosti i po jeho zániku.

(2) Bylo-li řízení o prohlášení manželství za neplatné na žádost manžela již zahájeno, lze neplatnost manželství vyslovit i po smrti manžela druhého.

(3) Po smrti manžela, který podal žádost o prohlášení manželství za neplatné, lze neplatnost vyslovit také tehdy, požádají-li o to jeho potomci.

§ 13.

V rozhodnutí prohlašujícím manželství za neplatné budiž vysloveno, zdali manželé — nebo který z nich — uzavírajíce manželství nejednali v dobré víře.

§ 14.

(1) Manželství prohlášené za neplatné se považuje za neuzavřené.

(2) O poměru manželů ke společnému dítěti a o majetkových poměrech mezi manžely po prohlášení manželství za neplatné platí však přiměřeně ustanovení o poměru rozvedených manželů ke společnému dítěti a o majetkových poměrech mezi manžely rozvedenými.

Část druhá.

Práva a povinnosti manželů.

§ 15.

V manželství mají muž i žena stejná práva a stejné povinnosti. Jsou povinni žít spolu, být si věrni a vzájemně si pomáhat.

§ 16.

(1) O podstatných věcech rodiny založené jejich manželstvím rozhodují manželé vzájemnou dohodou. Nedohodnou-li se, rozhodne soud.

(2) K výkonu povolání a ke změně místa zaměstnání nepotřebuje žádný z manželů souhlasu manžela druhého.

§ 17.

(1) Snoubenci mohou při uzavírání manželství před oddávajícím orgánem souhlasně prohlásit, že nadále bude příjmení jednoho z nich jejich příjmením společným.

(2) Ponechají-li si snoubenci svá příjmení dosavadní, prohlásí při uzavření manželství, které z jejich příjmení bude příjmením dětí z tohoto manželství.

§ 18.

Manželstvím vznikne švagrovství mezi manželem jedním a příbuznými manžela druhého; trvá i po zániku manželství.

§ 19.

O uspokojení potřeb rodiny manželstvím založené jsou povinni pečovat oba manželé podle svých sil a podle poměru svých výdělečných a majetkových možností. Poskytování prostředků může být vyváženo zčásti nebo zcela osobním výkonem péče o děti a společnou domácnost.

§ 20.

Jestliže jednoho z manželů něco zajde, předpokládá se, že je druhý manžel oprávněn jednat za něho v obvyklých záležitostech, zejména přijímat za něho běžná plnění.

§ 21.

(1) Také jednání jen jednoho z manželů při obstarávání obvyklých záležitostí rodiny zavazuje oba manžely rukou společnou a nerozdílnou.

(2) Z důležitých důvodů může však soud na žádost jednoho manžela vyslovit, že jednání druhého manžela nemají tohoto právního následku. Změní-li se poměry, může být takový výrok zrušen.

(3) Proti jiné osobě je vyloučení vzniku společného závazku účinné jen tehdy, je-li jí známo.

§ 22.

(1) Jmění, jehož nabude kterýkoli z manželů v době trvání manželství — vyjma to, čeho nabude dědictvím nebo darem, a to, co slouží jeho osobním potřebám nebo výkonu jeho povolání —, tvoří jeho získaný majetek.

(2) Získané majetky obou manželů jsou majetkem jim společným (zákonné společenství majetkové).

§ 23.

Obvyklou správu jmění náležejícího do zákonného společenství majetkového může vykonávat každý z manželů sám; jde-li však o věc, která přesahuje rámec obvyklé správy, potřebuje souhlasu manžela druhého.

§ 24.

Na jmění náležejícím do zákonného společenství majetkového se může hojit také věřitel jen jednoho z manželů.

§ 25.

(1) Na žádost kteréhokoli z manželů může soud ze závažných příčin zákonné společenství majetkové zrušit.

(2) Zákonné společenství majetkové zaniká, jakmile je některý z manželů zbaven svéprávnosti.

§ 26.

(1) Jakmile zákonné společenství majetkové zanikne, platí o jmění, které do něho patřilo, přiměřeně ustanovení o spoluvlastnictví.

(2) Podíly manželů jsou si rovny.

§ 27.

Při rozdělení jmění náležejícího do zákonného společenství majetkového je každý z manželů povinen nahradit to, co bylo z tohoto jmění vynaloženo na jeho majetek, který do společenství nepatří. Co vynaložil některý z manželů na společné jmění jen ze svého, bude mu na jeho žádost nahrazeno.

§ 28.

(1) Podíl na jmění náležejícím do zákonného společenství majetkového může být rozvedenému manželu, který je vinen rozvodem, na žádost nevinného manžela odňat, jestliže se o nabytí tohoto jmění nepřičinil vůbec, anebo může být snížen, přičinil-li se v míře jen nepatrné. Jsou-li rozvodem vinni manželé oba,

upraví soud jejich podíly na žádost kteréhokoli z nich tak, aby poměr podílů odpovídal tomu, jak se přičinili o nabytí společného jmění.

(2) Při určení míry přičinění přihlédne se i k tomu, zdali některý z manželů osobně pečoval o děti a společnou domácnost.

(3) Bude-li manželství prohlášeno za neplatné a nebylo-li uzavřeno jedním nebo oběma manžely v dobré víře, platí přiměřeně ustanovení předchozích odstavců.

§ 29.

(1) Manželé se mohou dohodnout, že rozsah jmění jim společného bude jiný, než jaký je při zákonném společenství majetkovém. Také správu společného jmění mohou úmluvou upravit jinak, než stanoví zákon. Stejně mohou zákonné společenství majetkové vyhradit až ke dni zániku manželství.

(2) K platnosti takových manželských úmluv majetkových je třeba formy soudního zápisu.

(3) Vůči jiné osobě se mohou manželé na takovou úmluvu odvolat jen tehdy, je-li jí známa.

Část třetí.

Rozvod.

§ 30.

(1) Nastal-li z důležitých důvodů mezi manžely hluboký a trvalý rozvrat, může manžel žádat, aby soud manželství zrušil rozvodem.

(2) O rozvod nemůže žádat manžel, který rozvrat výlučně zavinil, ledaže druhý manžel projeví s rozvodem souhlas.

(3) Mají-li manželé nezletilé děti, nemůže být manželství rozvedeno, bylo-li by to v rozporu se zájmem těchto dětí.

§ 31.

(1) V rozhodnutí, jímž se manželství rozvádí, buď také vysloven, zdali manželé — nebo který z nich — jsou rozvodem vinni.

(2) Od výroku o vině buď upuštěno, požádají-li o to oba manželé.

§ 32.

Rozhodnutí, jímž se rozvádí manželství rodičů nezletilého dítěte, nelze vydat, dokud nejsou pro dobu po rozvodu upravena práva a povinnosti rodičů stran dítěte a jeho majetku.

§ 33.

Manžel, který přijal příjmení druhého manžela, může do patnácti dnů po rozvodu oznámit orgánu pověřenému vést matriky, že opět přijímá své příjmení dřívější.

§ 34.

(1) Pokud rozvedený manžel, který není rozvodem vinen, není sám s to uspokojit své osobní potřeby, může žádat na druhém manželu, třebas také nevinném, aby mu na jejich uspokojení poskytoval úhradu podle svých výdělečných a majetkových možností.

(2) Jsou-li rozvodem vinni manželé oba, může soud uvedenou úhradu přiznat i manželu vinnému.

(3) Právo žádat úhradu osobních potřeb zaniká smrtí manžela povinného úhradou, ledaže bylo jím už dříve uznáno anebo přiznáno soudem. Manžel, který má na úhradu právo, ztrácí je, jakmile uzavře nové manželství.

HLAVA DRUHÁ.

Rodiče a děti.

Část první.

Obecná ustanovení.

§ 35.

Rodiče se starají o tělesný a duševní rozvoj dětí, zejména pečují o jejich výživu a výchovu tak, aby byly náležitě připraveny přispívat svou prací, podle svých schopností a náklonností, k prospěchu společnosti.

§ 36.

(1) Děti mají společné příjmení rodičů nebo příjmení jednoho z nich.

(2) Mají-li rodiče příjmení různá a nejde-li o dítě, jehož příjmení musí být určeno dohodou rodičů při uzavření jejich manželství, je na nich, aby se dohodli, zdali dítě bude mít příjmení otce nebo příjmení matky. Svou dohodu oznámí orgánu pověřenému vést matriky.

(3) Nedohodnou-li se rodiče o příjmení dítěte nebo není-li znám žádný z rodičů, určí příjmení dítěte soud.

§ 37.

(1) Uzavřou-li rodiče manželství po narození svého dítěte, ponese dítě příjmení určené pro jejich ostatní děti.

(2) Uzavře-li manželství matka dítěte, jehož otec není znám, mohou manželé souhlasně pro-

hlásit před orgánem pověřeným vést matriky, že příjmení určené pro jejich ostatní děti ponese i toto dítě.

§ 38.

Příjmení dítěte se nemůže podle předchozích ustanovení změnit, jakmile dítě nabude zletilosti.

§ 39.

(1) O výživu a výchovu dítěte jsou povinni stejně pečovat oba rodiče. Poskytování prostředků na výživu a výchovu dítěte může být vyváženo zčásti nebo zcela osobním výkonem péče o dítě.

(2) Povinnost výživy trvá, pokud dítě není s to živit se samo.

§ 40.

(1) Dítě, které má příjmy z vlastní práce a žije ve společné domácnosti s rodiči, je povinno, je-li toho potřebí, přispívat na výživu rodiny.

(2) Dítě, které je ve výživě rodičů a s nimi také žije, je povinno doma pomáhat.

§ 41.

Dohody i soudní rozhodnutí o výživě a výchově dítěte lze změnit, změní-li se poměry.

Část druhá.

Zjištění otcovství.

§ 42.

(1) Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí tří stého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce manžel matky.

(2) Narodí-li se dítě ženě znovu provdané, považuje se za otce manžel pozdější, i když se dítě narodilo před uplynutím tří stého dne po tom, kdy její dřívější manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné.

§ 43.

Jinak se považuje za otce muž, který otcovství uzná nebo jehož otcovství zjistí soud.

§ 44.

(1) Otcovství lze uznat jen se souhlasem matky, je-li na živu. Souhlasu matky není třeba, je-li zcela zbavena svéprávnosti anebo je-li opatření jejího souhlasu spojeno s těžko překonatelnou překážkou.

(2) Uznání otcovství se děje prohlášením před soudem nebo před orgánem pověřeným vést matriky.

§ 45.

Otcovství lze uznat i k dítěti ještě nenarozenému, je-li již počato.

§ 46.

Muž, který otcovství uznal, může je popřít, jen když dítě nezplodil a dokud neuplyne šest měsíců ode dne, kdy otcovství uznal.

§ 47.

(1) Není-li otcovství uznáno, může jak dítě, tak i matka žádat, aby otcovství zjistil soud.

(2) Za otce se považuje muž, který s matkou dítěte obcoval v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dní.

(3) Není-li domnělý otec již na živu, podává se žádost o zjištění otcovství proti jeho opatrovníkovi, kterého mu soud pro tuto věc ustanoví.

§ 48.

(1) Manžel matky může do šesti měsíců ode dne, kdy se dozví, že se jeho manželce narodilo dítě, na soudě popřít, že je jeho otcem.

(2) Je-li manžel zcela zbaven svéprávnosti pro duševní poruchu, která vznikla před uplynutím popěrné lhůty, může otcovství popřít jeho zákonný zástupce, a to do šesti měsíců ode dne, kdy se dozví o narození dítěte, nebo věděl-li o jeho narození již dříve, do šesti měsíců po svém ustanovení.

§ 49.

(1) Narodí-li se dítě v době mezi sto osmdesátým dnem od uzavření manželství a tří stým dnem po tom, kdy manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné, lze otcovství popřít jen tehdy, je-li vyloučeno, že by manžel matky mohl být otcem dítěte.

(2) Narodí-li se dítě před sto osmdesátým dnem od uzavření manželství, postačí k tomu, aby se manžel matky nepovažoval za otce, popře-li na soudě své otcovství, ledaže s matkou dítěte obcoval v době, od níž neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dní, nebo že při uzavření manželství věděl, že je těhotná.

§ 50.

Manžel má popěrné právo vůči dítěti a matce, jsou-li oba na živu; nežije-li dítě, vůči matce, a nežije-li matka, vůči dítěti. Není-li na živu ani dítě ani matka, toto popěrné právo manžel nemá.

§ 51.

Také matka může do šesti měsíců od narození dítěte popřít, že otcem dítěte je její manžel. Ustanovení o popěrném právu manžela platí tu přiměřeně.

Část třetí.

Rodičovská moc.

§ 52.

Nezletilé děti jsou v moci rodičovské.

§ 53.

Rodičovská moc obsahuje zejména práva a povinnosti rodičů řídit jednání dětí, zastupovat děti a spravovat jejich majetek. Budiž vykonávána tak, jak to vyžaduje zájem dětí a prospěch společnosti.

§ 54.

Vyžaduje-li to zájem řádného výkonu rodičovské moci, může se každý z rodičů dovolat pomoci úřadů.

§ 55.

(1) Rodičovská moc náleží oběma rodičům.

(2) Jestliže jeden z rodičů není na živu, není znám nebo není svéprávný, náleží rodičovská moc rodiči druhému. Totéž platí, je-li jeden z rodičů rodičovské moci zbaven anebo je-li jeho rodičovská moc v klidu.

(3) O rodičovské moci otce, který byl zjištěn soudně, rozhodne soud.

§ 56.

Nemá-li rodičovskou moc ani jeden z rodičů anebo je-li rodičovská moc obou rodičů v klidu, ustanoví se dítěti poručník.

§ 57.

(1) Zástupcem dítěte, které je v rodičovské moci obou rodičů, může být kterýkoli z rodičů.

(2) Žádný z rodičů nemůže však zastoupit děti, které jsou v jeho rodičovské moci, jde-li o právní jednání mezi dětmi samými anebo o právní jednání mezi i jen jedním z dětí a třebas i jen jedním z rodičů, ledaže jde o právní jednání, které je výlučně k prospěchu dítěte. Totéž platí, jde-li o řízení před soudem nebo před úřadem.

(3) Nemůže-li dítě zastoupit žádný z rodičů, zastoupí dítě opatrovník ustanovený soudem.

§ 58.

(1) Majetek dítěte jsou rodiče povinni spravovat s péčí řádného hospodáře. Jde-li o věc, která přesahuje rámec obvyklého řádného hospodaření, nesmějí rodiče jednat bez schválení soudu.

(2) Výnos ze jmění dítěte slouží výživě a výchově dítěte a jeho sourozenců, kteří jsou s ním společně vychováváni; zbude-li něco, užije se toho na ostatní odůvodněné potřeby rodiny.

§ 59.

Jakmile dítě dosáhne zletilosti, odevzdají mu rodiče majetek, který spravovali. Jsou povinni vydat počet jen z kmenového jmění a jen tehdy, když o to dítě požádá do roka po skončení správy.

§ 60.

Neplní-li rodiče řádně povinnosti plynoucí z rodičovské moci, učiní soud opatření poměrům přiměřená; zejména může rodičům nebo některému z nich uložit omezení, jakými je vázán poručník, a je-li třeba, svěřit správu majetku dítěte opatrovníkovi.

§ 61.

(1) Nemohou-li rodiče vykonávat rodičovskou moc pro překážku jen dočasnou, může soud rodičovskou moc ponechat v klidu.

(2) Vadí-li výkonu rodičovské moci překážka trvalá, zneužívají-li rodiče své rodičovské moci anebo zanedbávají-li hrubě povinnosti z ní plynoucí, soud je rodičovské moci zbaví.

§ 62.

Vyžaduje-li to zájem dítěte, zakáže soud rodičům zbaveným moci rodičovské s dítětem se stýkat.

Část čtvrtá.

Osvojení.

§ 63.

Osvojením vznikne mezi osvojitelem a osvojencem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi.

§ 64.

(1) Osvojit lze jen osoby nezletilé, a jen je-li jim osvojení k prospěchu.

(2) Mezi osvojitelem a osvojencem musí být přiměřený věkový rozdíl.

(3) Osvojitelem nemůže být, kdo není svéprávný.

§ 65.

(1) Jako společné dítě mohou někoho osvojit jen manželé.

(2) Je-li osvojitel manželem, může osvojit jen se souhlasem druhého manžela; tohoto souhlasu není třeba, je-li druhý manžel zcela zbaven svéprávnosti nebo je-li opatření jeho souhlasu spojeno s překážkou těžko překonatelnou.

§ 66.

(1) Osvojení vznikne soudním výrokem na žádost osvojitele.

(2) K osvojení je třeba přivolení zákonného zástupce osoby osvojované; je-li tato osoba s to posoudit dosah osvojení, je třeba také jejího souhlasu.

§ 67.

(1) Osvojenec dostane příjmení osvojitele; společný osvojenec manželů dostane příjmení určené pro ostatní jejich děti.

(2) K příjmení nabytému osvojením může osvojenec, souhlasí-li osvojitel, připojit své příjmení dosavadní.

§ 68.

(1) Osvojením zaniká rodičovská moc rodičů osvojencových, a je-li osvojenec poručencem, zaniká poručenství.

(2) Vyživovací povinnosti osvojence a vůči němu v jeho dosavadní rodině trvají nadále jen potud, pokud jiné osoby výživou povinné nejsou s to své vyživovací povinnosti dostát.

§ 69.

(1) Na návrh osvojitele nebo osvojence může soud poměr vzniklý osvojením z důležitých důvodů zrušit; právní následky zrušení nastanou dnem, kdy byl návrh podán.

(2) Je-li osvojenec zletilý, lze osvojení zrušit dohodou mezi ním a osvojitelem; dohoda musí mít formu soudního zápisu.

Část pátá.

Vyživovací povinnost.

§ 70.

(1) Z poměru příbuzenství plyne příbuzným v pokolení přímém vzájemná povinnost poskytovat si úhradu na osobní potřeby (vyživovací povinnost).

(2) Není-li potomků, přechází povinnost vyživovací na předky. Je-li několik potomků nebo předků, mají vyživovací povinnost příbuzní v stupni bližším před příbuznými v stupni vzdálenějším.

§ 71.

Je-li více osob povinných, které jsou příbuzné v témže stupni, jsou všechny spoludlužníky rukou společnou a nerozdílnou, ale v jejich vzájemném poměru nese každý takový podíl, jaký odpovídá poměru jeho výdělečných a majetkových možností k výdělečným a majetkovým možnostem ostatních.

§ 72.

Nárok na úhradu nákladů na osobní potřeby přísluší oprávněným osobám, jen pokud jsou v nouzi. To však neplatí o nároku nezletilých dětí proti rodičům.

§ 73.

Rozsah vyživovací povinnosti určují jednak odůvodněné potřeby osoby oprávněné, jednak výdělečné a majetkové možnosti osoby povinné.

§ 74.

(1) Koná-li osoba povinná u někoho jiného anebo pro někoho jiného práce, ať trvale nebo občas, platí pro určení rozsahu její vyživovací povinnosti a pro vymáhání závazku ji plnit, že má průměrnou odměnu za práce stejného druhu.

(2) Jsou-li práce konány u osoby blízké nebo pro ni, nemůže tato osoba namítat, že vyplatila odměnu napřed, ani si nemůže započítat vzájemnou pohledávku za osobou povinnou.

§ 75.

Jestliže ten, kdo již byl zavázán plnit vyživovací povinnost, se v posledních třech letech před tím, než oprávněná osoba žádala o určení tohoto závazku, zřekne právním jednáním nebo opominutím majetkových práv nebo výhod, nebo jestliže se vzdá bez důležitého důvodu dosavadního zaměstnání nebo je zamění za méně výnosné, přihlédne soud při určení výše jeho závazku k jeho výdělečným a majetkovým možnostem v době před tím, než tak učinil.

§ 76.

(1) Otec dítěte, za kterého matka dítěte není provdána, je povinen matce přispět, jak slušnost žádá, na úhradu nákladů na těhotenství a slehnutí, jakož i na úhradu jejích osobních potřeb po dobu tří měsíců. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud vyživovací povinnost otcovu rozšířit i nad tuto dobu.

(2) Vzniknou-li matce bez její viny těhotenstvím anebo slehnutím nezbytně jiné výdaje nebo mimořádné majetkové újmy, může soud uložit otci dítěte, aby přispěl i na jejich úhradu.

(3) Právo žádat úhradu nákladů podle předchozích odstavců se promlčí ve třech letech ode dne slehnutí.

§ 77.

K zajištění úhrady těchto nákladů, jakož i k zajištění výživy dítěte po dobu tří měsíců může soud na návrh těhotné ženy prozatímním opatřením uložit tomu, jehož otcovství je pravděpodobné, aby potřebnou částku poskytl předem. Kdy a jak tuto částku poskytnout, určí soud.

HLAVA TŘETÍ.

Poručenství.

§ 78.

(1) Poručenství nad nezletilcem vykonává poručník. Ustanoví ho soud, jakmile se dozví, že je tu důvod zákonem uznaný.

(2) Poručník pečuje o nezletilce a jeho majetek místo jeho rodičů. Podléhá přitom dozoru soudu.

§ 79.

Poručníkem nemůže být ustanoven ten, kdo není svéprávný, ani ten, kdo je zbaven práv občanských, ani ten, od něhož nelze dobře očekávat, že bude povinnosti poručníka řádně plnit.

§ 80.

(1) Není-li to v rozporu se zájmy nezletilce, ustanoví soud poručníkem především toho, koho naznačili rodiče, jimž náležela moc rodičovská, a nebyl-li takto nikdo naznačen, někoho z příbuzných anebo z osob blízkých nezletilci nebo jeho rodině.

(2) Není-li vhodných osob, pověří soud poručenstvím okresní národní výbor, který je vykonává prostřednictvím veřejného poručníka.

§ 81.

Přijmout poručenství je čestná povinnost; omlouvají jen důležité důvody.

§ 82.

Jakmile bude někdo ustanoven poručníkem, složí slib. Je povinen ihned se poručenství ujmout a vykonávat je tak dlouho, dokud se poručenství neskončí anebo dokud ho soud poručenství nezprostí.

§ 83.

Pro poručenství platí, není-li dále ustanoveno jinak, přiměřeně ustanovení o moci rodičovské.

§ 84.

Ve všech důležitějších věcech, ať jde o osobu poručence nebo o správu jeho majetku, je poručník povinen vyžádat si souhlas soudu.

§ 85.

Poručník nemůže poručence zastoupit, jde-li o právní jednání mezi jeho poručenci navzájem anebo mezi poručníkem nebo jeho příbuznými v pokolení přímém anebo sourozenci nebo manželem se strany jedné a jeho poručencem se strany druhé, ledaže jde o právní jednání, které je výlučně k prospěchu poručence. Totéž platí, jde-li o řízení před soudem nebo před úřadem.

§ 86.

Poručník je povinen podávat soudu zprávy o osobě poručence a účty ze správy jeho majetku. Soud však může poručníka zprostit povinnosti podávat podrobné vyúčtování, nepřesahují-li výtěžky ze jmění pravděpodobné náklady na výchovu a výživu poručence.

§ 87.

Je-li správa majetku poručence spojena se značnou námahou, může soud poručníkovi na jeho žádost přiznat z tohoto majetku přiměřenou odměnu ročně anebo při skončení správy.

§ 88.

Právo poručence žádat na poručníkovi náhradu škody, kterou mu při výkonu poručenství způsobil, a právo poručníka žádat náhradu nákladů spojených se správou majetku poručencova se promlčují ve třech letech po skončení poručníkovy správy.

§ 89.

(1) Soud zprostí poručníka poručenství na jeho žádost, uvede-li poručník důležité důvody.

(2) Soud poručníka odvolá, je-li pro výkon poručenství nezpůsobilý nebo porušuje-li své povinnosti.

§ 90.

Poručník je povinen nejdéle do dvou měsíců po skončení svého poručenství předložit závěrečný účet. Této povinnosti může soud poručníka zprostit.

Závěrečná ustanovení.

§ 91.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1950; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.
Dr. **John** v. r.
Zápotocký v. r.

Široký v. r., tiež za ministra Dr. Clementisa
Fierlinger v. r.
Dr. **Ševčík** v. r.
Dr. **Dolanský** v. r.
arm. gen. **Svoboda** v. r.
Dr. **Gregor** v. r.
Nosek v. r.
Kabeš v. r.
Dr. **Nejedlý** v. r.
Dr. **Čepička** v. r.
Kopecký v. r.
Kliment v. r.
Ďuriš v. r.
Krajčír v. r.
Petr v. r.
Dr. Ing. **Šlechta** v. r.
Dr. **Neuman** v. r.
Erban v. r.
Plojhar v. r.
Ing. **Jankovcová** v. r.
Dr. **Šrobár** v. r.

266.

Zákon ze dne 7. prosince 1949

o zatímních změnách v některých občanských věcech právních.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVÁ.

Ustanovení hmotněprávní.

§ 1.

(1) Zletilosti se dosahuje dovršením osmnáctého roku věku.

(2) Nezletilec se stane zletilým také uzavřením manželství; zletilosti nepozbývá ani zánikem manželství, ani bude-li manželství prohlášeno za neplatné.

§ 2.

(1) Osobě, která je nezletilá anebo stižena duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinutá, povoluje uzavření manželství soud po slyšení rodičů nebo jiných zákonných zástupců.

(2) Osobám v přímém pokolení sešvagřeným povoluje uzavření manželství okresní národní výbor. Okresní národní výbor povoluje také, aby prohlášení snoubence, že vstupuje v manželství, učinil jeho zmocněnec.

(3) Místní národní výbor pověřený vést matriky pro obvod, v němž má jeden ze snoubenců bydliště, může povolit uzavření manželství před jiným místním národním výborem pověřeným vést matriky.

§ 3.

Manželství osoby prohlášené za mrtvou zaniká tím dnem, kdy rozhodnutí o prohlášení za mrtvého nabude právní moci. Při počítání času rozhodného pro určení otcovství se však má za to, že manželství zaniklo dnem, který byl uveden v rozhodnutí o prohlášení za mrtvého jako den úmrtí.

§ 4.

Dítě je zákonným dědicem obou rodičů a oba rodiče mají zákonné dědické právo po dítěti.

§ 5.

(1) Osvojenec a jeho potomci a osvojitel a jeho příbuzní dědí navzájem podle dědických skupin jako příbuzní. Osvojenec nedědí v původní rodině a původní rodina osvojeného nedědí po něm.

(2) Zrušením osvojeneckého poměru vznikají znovu dědická práva v původní rodině osvojencově, stejně jako rodičovská moc osvojencových rodičů.

§ 6.

(1) Je-li aspoň jeden ze snoubenců československým občanem, lze uzavřít manželství v cizině též před přednostou československého zastupitelského úřadu k tomu zmocněným. Přednosta úřadu může tímto úkolem pověřit některého úředníka svého úřadu.

(2) Uzavírá-li se manželství podle předchozího odstavce, neplatí ustanovení § 1, odst. 2 zákona ze dne 7. prosince 1949, č. 265 Sb., o právu rodinném.

(3) Cizinec, který zamýšlí v Československé republice uzavřít manželství, je povinen předložit vysvědčení příslušného úřadu svého domovského státu, že nejsou známy okolnosti, které by uzavření zamýšleného manželství vylučovaly. Povinnosti vysvědčení předložit může z důležitých důvodů cizince zprostit okresní národní výbor.

(4) Nezletilému cizinci staršímu než šestnáct let, který zamýšlí uzavřít manželství v Česko-

slovenské republice a nemůže se prokázat povolením potřebným se zřetelem k jeho věku podle zákonů státu, jehož je příslušníkem, může povolit uzavření manželství československý soud. Pro toto řízení se nezletilému ustanoví opatrovník, nemá-li tu svého zákonného zástupce.

HLAVA DRUHÁ.

Ustanovení o příslušnosti a řízení.

§ 7.

Způsob řízení.

(1) Ve sporném řízení rozhoduje soud o žalobách:

a) o rozvod manželství a o určení podle § 6 zákona o právu rodinném, zda mezi stranami je nebo není manželství (dále jen manželské spory),

b) o zjištění nebo o popření otcovství,

c) o uspokojení osobních potřeb manželů,

d) o ryze majetkové nároky mezi manžely, pokud se tyto nároky netýkají zákonného společenství majetkového,

e) o úhradu nákladů na těhotenství a slehnutí ženy, která není provdána za otce dítěte, na náhradu jejích osobních potřeb a o úhradu jejích výdajů nebo mimořádné majetkové újmy, vzniklých těhotenstvím nebo slehnutím,

f) o náhradu škody způsobené poručenci poručníkem, podaných po skončení poručenství,

g) o jiné ryze majetkové nároky mezi zákonným zástupcem a soudním chráněncem.

(2) V ostatních věcech uvedených v zákoně o právu rodinném rozhoduje soud v řízení nesporném.

Příslušnost.

§ 8.

(1) Kde předpisy o soudní příslušnosti mluví o rozluce manželství, je tím rozumět rozvod manželství podle zákona o právu rodinném.

(2) Pro příslušnost k vyslovení neplatnosti manželství v řízení nesporném se užije přiměřeně předpisů o soudní příslušnosti pro spory o neplatnost manželství; vyslovuje-li se však neplatnost manželství z úřední povinnosti a manželé neměli společné bydliště v československé republice, je příslušný obecný soud kteréhokoli manžela.

(3) Výlučná příslušnost podle odstavců 1 a 2 nebrání tomu, aby rozhodnutí cizího soudu nebo úřadu o rozvodu, o neplatnosti manželství nebo o určení, zda mezi stranami je nebo není manželství (dále jen manželské věci), bylo uznáno, nebyl-li v době rozhodnutí některý z manželů československým občanem nebo neměl-li na území československé republiky své bydliště (obvyklý pobyt).

§ 9.

Spory o zjištění nebo o popření otcovství náležejí, není-li v československé republice obecný soud žalovaného, podpůrně před obecný soud žalobce. Není-li v československé republice takový soud, je příslušný podpůrně soud v Praze nebo Bratislavě.

§ 10.

K výroku o osvojení a o jeho zrušení je příslušný obecný soud osvojence, a není-li takový soud v československé republice, obecný soud osvojitele.

Manželské věci.

§ 11.

(1) V manželských sporech platí obecné předpisy o řízení s těmito odchylkami:

a) první rok se nekoná;

b) soud vyšetří skutkový základ sporu z úřední povinnosti, zejména zda by rozvod nebyl v rozporu se zájmem nezletilých dětí manželů;

c) nelze vynést rozsudek pro uznání ani ukončit spor smírem. Význam doznání posoudí soud;

d) nedostaví-li se jedna strana k jednání, nenastanou zákonné následky zmeškání;

e) neuposlechne-li některá strana výzvy, aby se dostavila k ústnímu jednání osobně, může ji soud dát předvést;

f) k uplynutí propadných lhůt se přihlíží i bez námitky;

g) klid řízení je přípustný i v odvolacím řízení;

h) pro úmrtí manžela se řízení vždy přeruší;

i) připojí-li se žalovaný manžel k žalobě o rozvod manželství a shodují-li se návrhy obou manželů o vině na rozvodu, může se soud pro zjištění rozvratu a viny na něm omezit na důkaz výslechem stran.

(2) V manželských sporech nelze uplatňovat jiné nároky než nároky na úhradu osobních potřeb manželů.

§ 12.

(1) Účastníky řízení o neplatnost manželství jsou manželé, a jde-li o neplatnost, jež se vysloví z úřední povinnosti, též prokurátor.

(2) Ustanovení § 11, odst. 1, písm. h) platí v tomto řízení obdobně.

§ 13.

Až do vynesení rozsudku soudu druhé stolice může žalobce vzít žalobu zpět i bez svolení žalovaného. To platí obdobně o žádosti, aby bylo manželství prohlášeno za neplatné.

§ 14.

(1) Obnova řízení, které skončilo rozhodnutím vyslovujícím rozvod nebo neplatnost manželství, je přípustna jen v otázce viny nebo dobré víry. Obnova řízení o žalobě, že manželství mezi stranami je nebo není, je přípustna jen tehdy, bylo-li soudem vysloveno, že manželství mezi stranami je.

(2) Je-li podle ustanovení odstavce 1 vyloučena obnova řízení, není přípustna ani stížnost generálního prokurátora pro zachování zákona.

Zjištění a popření otcovství.

§ 15.

(1) Nejde-li o dítě, jehož se týká domněnka § 42 zákona o právu rodinném, je soud povinen vyslechnout matku dítěte o tom, koho označuje za otce.

(2) Nebylo-li již otcovství uznáno před orgánem pověřeným vést matriky, vyslechne soud toho, kdo je za otce označen, o tom, zda otcovství uznává a zda chce dobrovolně plnit rodičovské povinnosti.

(3) Uznání otcovství před soudem se zaznamená do soudního zápisu.

(4) Není-li otcovství uznáno, ustanoví soud nezletilému dítěti opatrovníka, kterému udělí zmocnění k vedení rozepře.

§ 16.

Je-li zahájeno řízení o zjištění otcovství jen na žalobu dítěte nebo matky, brání projednání žaloby druhého z nich překážka zahájeného sporu. Ten z nich, kdo žalobu nepodal, může však v každém období řízení přistoupit k žalobci jako vedlejší intervenient.

§ 17.

(1) Zemře-li žalobce za sporu o zjištění otcovství, řízení se přeruší. Ve sporu může pokračovat druhý k žalobě oprávněný. Po smrti dítěte mohou do šesti měsíců ode dne úmrtí žalovat na určení otcovství též jeho potomci, prokáží-li právní zájem na tomto určení; za týchž podmínek a v téže lhůtě mohou potomci dítěte navrhnout, aby se v přerušeném sporu pokračovalo.

(2) Řízení se také přeruší, zemře-li za sporu žalovaný. Ve sporu lze pak pokračovat proti opatrovníku, kterého procesní soud žalovanému ustanoví.

§ 18.

Bude-li pravomocně rozhodnuto, že pozdější manžel není otcem dítěte znovu provdané matky (§ 42, odst. 2 zákona o právu rodinném), počíná šestiměsíční lhůta k popření otcovství pro dřívějšího manžela dnem, kdy se dozvěděl, že otcovství pozdějšího manžela bylo s úspěchem popřeno.

§ 19.

Zemře-li za sporu o popření otcovství jeden ze žalovaných, pokračuje se v řízení proti druhému žalovanému; zemře-li i druhý žalovaný, řízení se zastaví a náklady sporu se zruší.

§ 20.

(1) Ve sporech o zjištění a popření otcovství platí ustanovení § 11, odst. 1, písm. a) až g) přiměřeně. Ve sporu o zjištění otcovství lze uplatnit i nárok na plnění vyživovací povinnosti vůči dítěti.

(2) Uzná-li ve sporu o zjištění otcovství žalovaný své otcovství, vyslechne soud matku, nežaluje-li sama, zda s uznáním souhlasí; souhlasí-li, soud řízení zastaví a na návrh rozhodne o náhradě nákladů.

(3) Nařídí-li soud důkaz zkouškou krevní nebo dědičně biologickou, jsou povinni jak dítě, o jehož původ jde, tak jeho matka a muž, jehož otcovství se zjišťuje nebo který otcovství popírá, nebo i osoby jiné podrobit se zkoušce. Zdráhá-li se některá z těchto osob podrobit se zkoušce, rozhodne o důvodnosti zdráhání soud. Proti usnesení soudu prvé stolice, kterým se zdráhání prohlásí za bezdůvodné, může podat rekurs ten, kdo má být vyšetřen. Proti usnesení téhož soudu, kterým se uzná zdráhání za důvodné, může podat rekurs každá strana. Po právní moci rozhodnutí, kterým bylo uznáno zdráhání za bezdůvodné, může soud, je-li třeba, osobu, o kterou jde, dát ke znalci předvést a použít i jiných donucovacích prostředků přípustných podle předpisů o exekučním řízení. Nebude-li možno ani potom důkaz provést, posoudí tuto okolnost soud.

§ 21.

Výkon rodičovské moci.

(1) Nedohodnou-li se rodiče mezi sebou o výkonu rodičovské moci, rozhodne soud, přihlížeje k zájmu dítěte, jakým způsobem má být rodičovská moc vykonávána, zejména který z rodičů má nezletilce zastupovat.

(2) Rodiče jako zákonní zástupci nezletilého mohou si ustanovit jen jediného zmocněnce.

§ 22.

Osvojení.

(1) Dříve než soud rozhodne o osvojení, vyslechne podle možnosti osobně osvojitele, zákonné zástupce osvojence, orgán veřejné péče o mládež, po případě i osvojence, je-li tento s to posoudit dosah osvojení.

(2) Je-li jeden z rodičů zbaven svéprávnosti nebo je-li jeho pobyt jeden rok neznám, může nahradit jeho svolení soud. V takovém případě je však třeba vyslechnout zákonného zástupce rodiče nebo zástupce, který se tomuto rodiči ustanoví. To platí přiměřeně, je-li některý z rodičů zbaven rodičovské moci. Svolení jiného zástupce osvojence může nahradit soud.

(3) Opis výroku o osvojení se založí do sbírky listin.

(4) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně i pro řízení o zrušení osvojeneckého poměru.

§ 23.

Výživa a výchova dětí.

(1) Nežijí-li rodiče nezletilého dítěte spolu, rozhodne soud na návrh o tom, komu má být dítě svěřeno do výchovy a jakou částkou má každý z rodičů přispívat na jeho výživu. Rozhodnutí může být nahrazeno dohodou rodičů; taková dohoda však vyžaduje souhlas soudu.

(2) Soud určí rozsah vyživovací povinnosti na návrh jednoho z rodičů, i když rodiče žijí spolu, jestliže jeden z nich neplní svou povinnost dobrovolně.

§ 24.

Slib poručníka.

(1) Poručník slibuje, že se bude řádně starat o tělesný a duševní rozvoj poručence, zejména o jeho výživu a výchovu, že bude poručence řádně zastupovat a jeho majetek spravovat s péčí řádného hospodáře a dbát při tom pokynů soudu.

(2) Po složení slibu vydá soud poručníku listinu o jeho ustanovení. Složení slibu se na listině poznamenává.

§ 25.

Jmění poručence.

(1) Soud sepíše jmění poručence. V soupisu třeba jednotlivé věci popsat tak, aby nebylo pochybnosti o jejich totožnosti. Pokládá-li to soud za potřebné, dá tyto věci i odhadnout.

(2) Hotové peníze, pokud jich není třeba v zájmu poručence použít jinak, se vhodně uloží. Movité věci, jejichž uschování není v zájmu poručence, lze po odhadu vhodně prodat. U nemovitostí nařídí soud poznámku nezletilosti; lze je zcizit jen z nutnosti nebo k zřejmému prospěchu poručence.

§ 26.

Jednání zákonných zástupců.

Jednání zákonného zástupce za soudního chráněnce vyžaduje schválení soudu zejména tehdy, jde-li o vzdání se dědictví nebo jiných práv, o přihlášku k dědictví bez dobrodiní soupisu, o uzavírání smírů, o poskytování a vypovídání zápůjček, o kupování a zatěžování nemovitostí, nebo jde-li o postup pohledávek, o přijímání placených jistin, o uzavírání nájemních či pachtovních smluv nebo o zcizování majetku soudního chráněnce, jestliže tyto úkony jdou nad rámec běžného hospodaření.

§ 27.

Prozatímní opatření.

(1) Soud může během sporu o rozvod manželství nebo o úhradu osobních potřeb manžela uložit na návrh poskytování prostředků na úhradu těchto potřeb prozatímním opatřením. Toto opatření pozbývá účinnosti pravomocným skončením sporu, nezaniklo-li již dříve.

(2) Navrhovatel je povinen osvědčit jen potřebu úhrady a její rozsah. Není-li nebezpečí v prodlení, musí být odpůrce před rozhodnutím slyšen.

HLAVA TŘETÍ.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 28.

(1) Právní následky soudních výroků, kterými již byl pravomocně vysloven rozvod od stolu a lože, zůstávají nedotčeny; nároky na úhradu osobních potřeb obou manželů řídí se však napříště ustanoveními zákona o právu rodinném.

(2) V řízení o rozvod podle zákona o právu rodinném lze použít důkazů provedených v řízení o rozvod od stolu a lože.

§ 29.

Ve sporech o rozluku manželství dosud pravomocně neskončených pokračuje soud v řízení, jako by šlo o žalobu o rozvod podle zákona o právu rodinném. Byl-li v takovém sporu uplatněn majetkový nárok, rozhodne soud zároveň i o tomto nároku.

§ 30.

Ve sporech o rozvod od stolu a lože dosud pravomocně neskončených vyzve soud žalobce, aby ve lhůtě, kterou zároveň určí, přizpůsobil

žalobu ustanovení zákona o právu rodinném. Vyhoví-li žalobce, pokračuje soud v řízení. Ustanovení § 29, věty druhé platí obdobně.

§ 31.

Pravomocně neskončené spory o neplatnost manželství z důvodu neplatnosti uznaného zákonem o právu rodinném, převede soud do řízení nesporného. Náklady provedeného řízení sporného jsou pak součástí dalšího řízení nesporného. Byl-li v takovém sporu uplatněn majetkový nárok, pokračuje soud ve sporu jen o tomto nároku.

§ 32.

Pravomocně neskončené spory o výživu rodičů a zletilých dětí, jakož i spory o zrušení osvojeneckého poměru převede soud do řízení nesporného. Náklady provedeného řízení sporného jsou pak součástí dalšího řízení nesporného.

§ 33.

(1) Právní poměry založené osvojením před účinností tohoto zákona zůstávají nedotčeny a spravují se právními předpisy, které o nich dosud platí; jen na ně lze napříště užít také dosavadních hmotněprávních předpisů o osvojení.

(2) V řízení o schválení osvojení pokračuje soud podle ustanovení zákona o právu rodinném. Návrh se považuje za žádost podle § 66, odst. 1 uvedeného zákona.

§ 34.

Nelze-li ve věcech, ve kterých bylo řízení zahájeno před účinností tohoto zákona, pokračovat podle ustanovení zákona o právu rodinném nebo podle ustanovení této hlavy, soud řízení zastaví, po případě již vydaná rozhodnutí zruší a zruší i náklady řízení, kromě nákladů opatrovníka.

§ 35.

(1) Narodilo-li se před účinností tohoto zákona dítě, které porodila manželka před stým osmdesátým dnem od uzavření manželství a jehož otcovství manžel na soudě popřel, nebo které porodila manželka rozvedená od stolu a lože později než deset měsíců po soudním rozvodu, a podalo-li již dítě žalobu o určení otcovství proti manželovi své matky, rozhodne soud o žalobě jako by šlo o žalobu podle § 47 zákona o právu rodinném.

(2) Jestliže v těchto případech dítě žalobu dosud nepodalo, může podat jak dítě tak matka žalobu proti manželovi matky podle obdoby § 47 zákona o právu rodinném.

§ 36.

Zastaví-li se podle § 34 řízení o žalobě o odúznání původu dítěte (§§ 158 a 159 obč. zák.), doručí soud rozhodnutí o zastavení řízení všem osobám oprávněným k žalobě podle zákona o právu rodinném. Tyto osoby mohou do šesti měsíců ode dne doručení rozhodnutí podat novou žalobu podle ustanovení zákona o právu rodinném.

§ 37.

Účinnosti pozbývají pravomocné soudní výroky, kterými byla otcovská moc prodloužena.

§ 38.

Nedotčeny zůstávají smíry a pravomocné soudní výroky o výživném. Kdo je takto zavázán poskytovat výživné, může žádat o jeho novou úpravu podle ustanovení zákona o právu rodinném, manžel však jen, pokud by manželka byla jinak v lepších hospodářských poměrech, než je on sám.

§ 39.

Právní poměry založené svatebními smlouvami před účinností tohoto zákona zůstávají nedotčeny a jen na ně lze napříště užít dosavadních předpisů o svatebních smlouvách.

§ 40.

(1) Osoby, které před účinností tohoto zákona nebudou ještě zletilé, dovršily však osmnáctý rok věku, stanou se zletilými toho dne, kdy tento zákon nabude účinnosti.

(2) Téhož dne se stane zletilým nezletilec, který uzavřel manželství před účinností tohoto zákona.

§ 41.

Manželství osoby prohlášené za mrtvou zaniká toho dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, nezaniklo-li již dříve.

§ 42.

(1) Kdo úmyslně neplní svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného nebo se takové povinnosti vyhýbá, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od jednoho měsíce do dvou let.

(2) Tuhým vězením od tří měsíců do tří let bude vinník potrestán, je-li činem uvedeným v odstavci 1 ohroženo zdraví oprávněné osoby nebo je-li tu jiná zvlášť přitěžující okolnost.

(3) Odsuzuje-li soud vinníka pro čin uvedený v odstavci 1 k tuhému vězení na dobu delší než jeden rok, vysloví ztrátu čestných práv občanských.

§ 43.

(1) Kdo z nedbalosti neplní svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán pro přečin tuhým vězením do jednoho roku.

(2) Tuhým vězením od tří měsíců do dvou let bude vinník potrestán, je-li činem uvedeným v odstavci 1 ohroženo zdraví oprávněné osoby nebo je-li tu jiná zvlášť přitěžující okolnost.

§ 44.

Pro čin uvedený v § 42 nebo v § 43 není pachatel trestný, jestliže svou povinnost dodatečně splní dříve, než soud první stolice počne prohlašovat rozsudek, a nemá-li takový čin trvale nepříznivých následků.

§ 45.

Kdo při zastávání úřadu duchovního nebo podobné náboženské funkce poruší ustanovení zákona o právu rodinném nebo předpisů jej provádějících, bude potrestán soudem pro přestupek vězením do šesti měsíců; byl-li čin spáchán ze zištnosti, může soud vedle trestu na svobodě uložit vinníku peněžitý trest od 500 do 50.000 Kčs.

§ 46.

(1) Dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti, zrušují se veškerá ustanovení o věcech, upravených tímto zákonem a zákonem o právu rodinném, čítajíc v to i právo obyčejové, ať již plyne z rozhodnutí soudních nebo z jiných pramenů.

(2) Zrušuje se zejména:

1. §§ 44 až 150, 152, posl. věta, §§ 153 až 229, § 230, věta prvá, §§ 231 až 243, 245, 249 až 268, 271, 272, 275, 278, 284, 752 až 754, 756 občanského zákoníku z r. 1811 ve znění podle pozdějších předpisů,
2. dvorské dekrety ze dne 9. července 1802, č. 568 sb. z. s., ze dne 17. července 1813, č. 1065 sb. z. s., ze dne 22. prosince 1814, č. 1118 sb. z. s., ze dne 23. srpna 1819, č. 1595 sb. z. s., ze dne 22. září 1821, č. 1802 sb. z. s., ze dne 17. srpna 1822, č. 1888 sb. z. s., ze dne 17. června 1825, č. 2112 sb. z. s., ze dne 3. února 1826, č. 2158 sb. z. s., ze dne 22. prosince 1826, č. 2242 sb. z. s., ze dne 15. června 1835, č. 39 sb. z. s., ze dne 27. června 1837, č. 208 sb. z. s. a ze dne 4. května 1841, č. 531 sb. z. s.,
3. dekret dvorské kanceláře ze dne 13. července 1837, č. 107 sb. z. pol., sv. 65,
4. § 193, odst. 1, §§ 263 až 266 zákona o soudním řízení v nesporných věcech právních, uvedeného patentem ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z.,
5. výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 21. srpna 1856, č. 150 ř. z., o soudu příslušném pro nemanželské děti a nalezence po jejich vystoupení ze zaopatření veřejným ústavem,
6. zákon ze dne 31. prosince 1868, č. 3 ř. z. z r. 1869, o smírčích pokusech před soudními rozvody,
7. § 1, písm. a) a c) zákona ze dne 25. července 1871, č. 76 ř. z., o náležitosti, aby některá právní jednání byla učiněna před notářem,
8. zákon ze dne 4. července 1872, č. 111 ř. z., jímž se některé úřední úkony ve věcech manželských odnímají politickým úřadům zemským a přikazují politickým úřadům okresním,
9. zák. čl. XXIII/1874, o plnoletosti žien, ve znění podle pozdějších předpisů,
10. § 49 zák. čl. XL/1881, o exekučnom konaní,
11. § 22, písm. a) zák. čl. VII/1886, o verejných notároch,
12. zák. čl. XXXI/1894, o práve manželskom, ve znění podle pozdějších předpisů,
13. čl. VI, č. 6 a čl. XVI zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 110 ř. z., jímž se uvádí zákon o vykonávání soudní moci a o příslušnosti řádných soudů v občanských věcech právních (jurisdikční norma),
14. §§ 100, 111, odst. 3, §§ 113 a 114 zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 111 ř. z., o vykonávání soudní moci a o příslušnosti řádných soudů v občanských věcech právních (jurisdikční norma), ve znění podle pozdějších předpisů,
15. čl. VI, č. 1 zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 112 ř. z., jímž se uvádí zákon o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilní řád soudní),
16. § 382, č. 8 zákona ze dne 27. května 1896, č. 79 ř. z., o řízení exekučním a zajišťovacím (exekuční řád),
17. nařízení ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. z., o řízení ve sporných věcech manželských,
18. §§ 44, 642 až 717 zák. čl. I/1911 (občiansky sporový poriadok), ve znění podle pozdějších předpisů,

19. § 28 zák. čl. LIV/1912, o uvedení do účinnosti zák. čl. I/1911, o občianskom sporovom poriadku,

20. §§ 16, 30 až 47 nařízení ze dne 12. října 1914, č. 276 ř. z., jímž se vydává částečná novela k obecnému zákoníku občanskému,

21. zákon ze dne 22. května 1919, č. 320 Sb., kterým se mění ustanovení občanského práva o obřadnostech smlouvy manželské, o rozluce a o překážkách manželství,

22. vládní nařízení ze dne 27. června 1919, č. 362 Sb., jímž se provádí zákon ze dne 22. května 1919, č. 320 Sb., o změnách ustanovení občanského práva o manželském právu,

23. zákon ze dne 23. července 1919, č. 447 Sb., kterým se snižuje věk nezletilosti,

24. §§ 1 až 4, §§ 8 a 9 zákona ze dne 16. prosince 1930, č. 4 Sb. z r. 1931, na ochranu osob, oprávněných požadovat výživu, výchovu nebo zaopatření,

25. § 10 dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 117 Sb., kterým se upravují ustanovení o prohlášení za mrtvého,

26. zákon ze dne 10. ledna 1946, č. 8 Sb., o řízení v některých sporech z rodinného práva,

27. zákon ze dne 14. října 1947, č. 180 Sb., o novém sňatku žen, jejichž manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné,

28. §§ 6 a 11 zákona ze dne 11. března 1948, č. 41 Sb., o mezinárodním a mezioblastním právu soukromém a o právním postavení cizinců v oboru práva soukromého.

§ 47.

Tam, kde se zákon o právu rodinném zmiňuje o osobách zbavených svéprávnosti zcela, rozumí se tím na Slovensku osoby dané pod opatrovnictví pro duševní chorobu; zmiňuje-li se o osobách zbavených svéprávnosti, rozumějí se tím na Slovensku též osoby dané pod opatrovnictví pro slabomyslnost nebo marnotratnost.

§ 48.

Oprávnění sborového soudu druhé stolice podle § 57 zákona ze dne 11. března 1948, č. 41 Sb., o mezinárodním a mezioblastním právu soukromém a o právním postavení cizinců v oboru práva soukromého, přechází na nejvyšší soud.

§ 49.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1950; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem vnitra a se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Dr. Čepička v. r.

267.

Zákon
ze dne 7. prosince 1949
o úpravě některých organisačních otázek v oboru soudnictví.

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Za sídlo nejvyššího soudu se stanoví Praha.

§ 2.

Pro veškeré řádné soudy v republice československé platí doba od 1. ledna 1950 do 31. prosince 1951 za dobu jejich nové organisace podle § 141 odst. 2 ústavy.

§ 3.

V dosavadních úředních titulech soudců z povolání u krajských soudů, státního soudu, nejvyššího soudu a správního soudu nahrazuje se označení „president“ nebo „vicepresident“ označením „předseda“ nebo „náměstek předsedy“.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1950 s výjimkou ustanovení § 3, jež nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej předseda vlády a ministr spravedlnosti.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Dr. Čepička v. r.

268.

Zákon
ze dne 7. prosince 1949
o matrikách.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Účel matriky.

(1) Do matriky se zapisují narození, uzavření manželství, úmrtí a jiné skutečnosti rozhodné pro zjištění a ověření osobního stavu.

(2) Matrika a úřední výpisy z ní jsou veřejnými listinami.

§ 2.

Obsah matriky.

Matrika má knihu narození, knihu manželství a knihu úmrtí.

Působnost ve věcech matričních.

§ 3.

Matriky vedou a úkoly s tím související obstarávají místní národní výbory.

§ 4.

(1) Příslušný je místní národní výbor, v jehož obvodu se osoba narodila nebo zemřela nebo bylo uzavřeno manželství.

(2) Narodí-li se nebo zemře-li osoba za jízdy v dopravním prostředku, řídí se příslušnost místního národního výboru místem, kde došlo k vyložení osoby narozené nebo zemřelé z dopravního prostředku.

§ 5.

Krajský národní výbor může sdružit dva nebo více místních národních výborů k vedení matrik; v takovém případě vede matriky pro každou obec odděleně jeden ze sdružených místních národních výborů určený k tomu krajským národním výborem.

§ 6.

Dohled na výkon působnosti v oboru matrik vykonává v nejvyšší stolici ministerstvo vnitra.

Všeobecné zásady pro vedení matriky.

§ 7.

(1) Matrika se vede v prvopisu a opisu.

(2) Prvopis matriky zůstane v úschově místního národního výboru. Opis matriky za běžný rok zašle místní národní výbor bezprostředně nadřízenému národnímu výboru.

§ 8.

Listiny, které výlučně slouží jako doklad pro zápis nebo změnu zápisu narození, uzavření manželství nebo úmrtí, uschová místní národní výbor ve sbírce listin.

§ 9.

Místní národní výbor vydá úřední výpis z matriky, jakož i povolí v přítomnosti svého orgánu nahlédnout do matriky, požádá-li o to osoba, jíž se zápis týká, nebo jež osvědčí odůvodněný zájem.

Předmět zápisu.

A. **Kniha narození.**

§ 10.

Do knihy narození se zapisuje:

a) jméno, příjmení a pohlaví dítěte,
b) den, měsíc, rok a místo narození dítěte, jakož i časové pořadí narození, jde-li o dítě narozené spolu s druhým (dvojčata) nebo s více dětmi,
c) státní občanství dítěte,
d) jméno a příjmení, den, měsíc, rok, místo narození, povolání a bydliště rodičů, jakož i jména a příjmení prarodičů,
e) dohoda rodičů o příjmení jejich dítěte, mají-li rodiče různá příjmení,
f) datum zápisu.

B. **Kniha manželství.**

§ 11.

(1) Do knihy manželství se zapisuje:

a) jméno a příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, státní občanství, stav, povolání a bydliště snoubenců,
b) den, měsíc a rok uzavření manželství,
c) jméno a příjmení, den, měsíc, rok, místo narození a povolání rodičů snoubenců,
d) jméno a příjmení, povolání a bydliště svědků,
e) příjmení, o němž se snoubenci dohodli, že ho budou užívat,

f) příjmení, o němž se snoubenci, kteří si ponechali svá dosavadní příjmení, dohodli pro děti, které z manželství vzejdou,

g) datum zápisu.

(2) Skutečnosti uvedené v odstavci 1 se zapíší neprodleně po uzavření manželství na podkladě o tom pořízeného zápisu.

C. Kniha úmrtí.

§ 12.

Do knihy úmrtí se zapisuje:

a) jméno a příjmení, povolání, stav, bydliště, den, měsíc, rok a místo narození zemřelého,

b) hodina, den, měsíc, rok a místo úmrtí,

c) jméno a příjmení manžela,

d) jméno a příjmení rodičů zemřelého,

e) příčina smrti,

f) datum a místo pohřbení,

g) datum zápisu.

Oznamovací povinnost.

§ 13.

(1) Narození jest povinna oznámit osoba, která při porodu působila (lékař, porodní asistentka a pod.), a není-li takové osoby, jeden z rodičů.

(2) Narození jest oznámit do 7 všedních dnů, narození dítěte mrtvého nejpozději následující všední den; matka může splnit oznamovací povinnost i po těchto lhůtách, jakmile je schopna oznámení učinit.

§ 14.

(1) Úmrtí jest povinen oznámit

1. úřední ohledač mrtvol,
2. manžel nebo členové rodiny, kteří žili se zemřelým ve společné domácnosti, v pořadí podle stupně příbuzenství, po případě švagrovství,
3. ten, v jehož bytě nebo domě osoba zemřela.

(2) Povinnost pro osoby v pořadí dalším vzniká, není-li osoby uvedené na přednějším místě.

(3) Úmrtí jest oznámit nejpozději následující všední den.

§ 15.

Narození nebo úmrtí ve veřejných ústavech nebo zařízeních, v kasárnách nebo jiných vojenských ubytovacích zařízeních je povinen oznámit nejpozději následující všední den vedoucí úředník nebo velitel.

§ 16.

(1) Nalezne-li někdo dítě, jež není schopno učinit údaje potřebné k zjištění své totožnosti, je povinen oznámit to neprodleně místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu bylo dítě nalezeno. Místní národní výbor provede potřebné šetření za účelem zjištění totožnosti dítěte a podle jeho výsledku zařídí zápis do knihy narození.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně při nálezu mrtvoly.

§ 17.

Soudy a orgány veřejné správy jsou povinny oznámit příslušnému místnímu národnímu výboru rozhodnutí, která jsou podkladem pro zápis do matriky nebo pro jeho změnu, jakož i rozhodnutí týkající se trvání manželství.

§ 18.

(1) Uzavřou-li rodiče manželství po narození svého dítěte a bylo-li pro ostatní jejich děti určeno jiné příjmení, oznámí místní národní výbor, v jehož obvodu bylo manželství uzavřeno, změnu příjmení tohoto dítěte místnímu národnímu výboru, kde je dítě zapsáno.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně, uzavře-li manželství matka dítěte, jehož otec není znám, a dohodnou-li se manželé, že příjmení určené pro jejich ostatní děti ponese i toto dítě.

§ 19.

Oznámení úřední podle §§ 15 a 17 se činí písemně. Jinak se narození a úmrtí mohou oznamovat i ústně.

§ 20.

Změny zápisů a dodatečné zápisy.

(1) Změny zápisů a dodatečné zápisy v matrice se provádějí podle veřejných listin z úřední povinnosti nebo na žádost.

(2) Na žádost osoby, jejíž jméno nebo příjmení českého nebo slovenského původu je zapsáno v matrice pravopisně nesprávně, změní se zápis ve shodě s pravidly českého nebo slovenského jazyka; k provedení této změny zápisu je třeba souhlasu bezprostředně nadřízeného národního výboru.

§ 21.

Zápisy týkající se občanů v cizině.

(1) Narození, uzavření manželství a úmrtí československých občanů, k nimž došlo na území cizího státu, se zapisují do matriky ve-

dené místním národním výborem, který určí ministerstvo vnitra vyhláškou v Úředním listě. Zápisy se provedou na úřední oznámení československých zastupitelských úřadů nebo na podkladě předložených cizozemských veřejných listin.

(2) Zápisy skutečností uvedených v předchozím odstavci lze provést i na podkladě jiných dostatečných důkazů, nelze-li cizozemskou matriční listinu pro závažnou překážku opatřit.

§ 22.

Zápisy za stavu branné pohotovosti státu a zvláštní zápisy.

(1) Není-li možno za stavu branné pohotovosti státu provádět zápisy podle ustanovení tohoto zákona, zapisují se narození dětí vojenských osob v činné službě, uzavření manželství osob, z nichž alespoň jedna je vojenskou osobou v činné službě, a úmrtí vojenských osob v činné službě do zvláštních matrik, vedených orgány vojenské správy. Podrobnosti stanoví směrnice, které vydá ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(2) Provádění matričních zápisů, týkajících se válečných zajatců, přísluší vojenské správě.

(3) Ministr vnitra vydá v dohodě s ministrem národní obrany nařízením předpisy o vedení matrik pro civilní osoby a o zápisech v nich v době stavu branné pohotovosti státu, nebude-li možno postupovat podle ustanovení tohoto zákona.

§ 23.

Ustanovení trestní.

Kdo nesplní oznamovací povinnost nebo učiní úmyslně oznámení nesprávné nebo neúplné, bude potrestán, nejde-li o čin soudně trestný, okresním národním výborem pokutou do 10.000 Kčs. Pro případ nedobytnosti pokuty vyměří se zároveň náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění do jednoho měsíce.

§ 24.

Ustanovení poplatková.

(1) Žádost o výpis z matriky a první výpis z matriky jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

(2) Poplatky za druhý a další výpis, jakož i osvobození od nich, stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě v dohodě se státním úřadem plánovacím.

§ 25.

Řízení na Slovensku.

Pro řízení před místními národními výbory na Slovensku platí přiměřeně předpisy, jimiž se řídí okresní národní výbory.

Ustanovení závěrečná.

§ 26.

(1) Matriky vedené podle dosavadních předpisů se uzavřou ke dni počátku účinnosti tohoto zákona.

(2) Ověřené výpisy z matrik uvedených v předchozím odstavci vydávají místní národní výbory, vykonávající matriční působnost. Příslušným jest místní národní výbor, v jehož obvodu jest sídlo orgánu matriky dosud vedoucího.

(3) Výpisy z vojenských matrik vydává vojenská správa.

§ 27.

Veškeré církevní matriky jsou majetkem státu a přecházejí dnem počátku účinnosti tohoto zákona do správy národních výborů. Podrobnosti stanoví ministerstvo vnitra vyhláškou v Úředním listě.

§ 28.

Ministerstvo vnitra vydá vyhláškou v Úředním listě bližší předpisy o vykonávání matriční působnosti, o zakládání, vedení, správě a obnovení matriky, o způsobu a obsahu matričních zápisů, o vydávání výpisů z matriky, o vedení sbírky listin, jakož i o jiných věcech souvisících s vedením a úpravou matriky.

§ 29.

Ustanovení zrušovací.

Dnem počátku účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti, po případě použitelnosti, všechny předpisy, které upravují věc, na niž se vztahuje tento zákon, zejména:

1. cís. patent ze dne 20. února 1784, o vedení matrik narozených, oddaných a zemřelých farními úřady,
2. dvorský dekret ze dne 19. července 1784, o jednotném postupu při vedení matrik,
3. dvorský dekret ze dne 15. září 1786, o vedení matrik humanitními ústavy, nemocnicemi, porodnicemi a nalezinci,
4. dvorský dekret ze dne 6. října 1788, o zápisu svědků křtu na místě křtu,
5. dvorský dekret ze dne 30. dubna 1789, jímž se stanoví formuláře křestních, oddacích a úmrtních listů,

6. dekret dvorské kanceláře ze dne 9. srpna 1810, č. 34 sb. zák. pol., o zápisu kmotrů do křestních matrik,
7. dekret dvorské kanceláře ze dne 25. července 1811, č. 10.716, o doplnění poškozených a obnovení ztracených matrik,
8. dekret dvorské kanceláře ze dne 22. května 1812, č. 59 sb. zák. pol., o zápisu dne narození vedle dne křtu do zvláštní rubriky matriky,
9. dekret dvorské kanceláře ze dne 21. října 1813, č. 49 sb. zák. pol., o vedení matrik narozených,
10. dekret dvorské kanceláře ze dne 13. ledna 1814, č. 7 sb. zák. pol., jímž se vydává dodatek k poučení o vedení matrik narozených,
11. dvorský dekret ze dne 1. ledna 1816, o zápisu jména křtícího kněze,
12. dekret dvorské kanceláře ze dne 2. července 1825, č. 63 sb. zák. pol., o zápisu jména porodní asistentky do křestní matriky,
13. dekret dvorské kanceláře ze dne 26. listopadu 1829, č. 141 sb. zák. pol., jímž uděleno nekatolickým duchovním správcům oprávnění vésti matriky křestní, oddací a úmrtní,
14. dvorský dekret ze dne 20. ledna 1831, o vedení matrik v nemocnicích Milosrdných bratří,
15. dekret dvorské kanceláře ze dne 18. července 1834, č. 83 sb. zák. pol., o vystavování křestních listů (vysvědčení) pro děti legitimované následujícím sňatkem,
16. dekret dvorské kanceláře ze dne 27. června 1835, č. 97 sb. zák. pol., o zápisu kmotrů a svědků do křestních a oddacích matrik a otců nemanželských dítek do křestních matrik, jakož i o duplikátech křestních a oddacích matrik,
17. dekret dvorské kanceláře ze dne 19. února 1836, č. 38 sb. zák. pol., o rozšíření dosavadních předpisů o úschově křestních a oddacích matrik také na úmrtní matriky,
18. gub. dekret ze dne 2. ledna 1840, č. 2 čes. prov. sb. zák., kterým se vydávají ustanovení, jak mají postupovat duchovní správci při zápisu porodních asistentek do křestní matriky,
19. gub. dekret ze dne 21. listopadu 1843, č. 297 čes. prov. sb. zák., o určení osob, jež jsou povinny hlásiti narození, sňatky a úmrtí židů k zápisu do matrik,
20. dekret dvorské kanceláře ze dne 5. dubna 1844, č. 799 sb. zák. soud., o dodatečných zápisech do matriky,
21. gub. nařízení ze dne 28. února 1845, č. 61 čes. prov. sb. zák., o vedení rodných matrik židů,
22. výnos ministerstva vnitra ze dne 30. ledna 1849, č. 107 dopl. ř. z., ohledně prozatímních opatření, pokud jde o poměry nekatolíků (evangelíků),
23. nařízení ze dne 25. srpna 1860, č. 210 ř. z., o registraci případů narození a úmrtí civilních osob na námořních lodích,
24. zákon ze dne 10. července 1868, č. 2 ř. z. z roku 1869, o průkazní moci rodných, oddacích a úmrtních matrik židů,
25. zákon ze dne 9. dubna 1870, č. 51 ř. z., o sňatcích osob, které nepříslušejí k žádné zákonem uznané církvi nebo náboženské společnosti, a o vedení rodných, oddacích a úmrtních matrik osob takových,
26. nařízení ze dne 20. října 1870, č. 128 ř. z., týkající se zařízení a vedení rodných, oddacích a úmrtních matrik osob, nepříslušejících k žádné zákonem uznané církvi nebo náboženské společnosti,
27. nařízení ze dne 8. listopadu 1877, č. 100 ř. z., o zařízení a vedení rodných, oddacích a úmrtních matrik pro členy církve starokatolické,
28. nařízení ze dne 26. listopadu 1882, č. 167 ř. z., o zařízení a vedení rodných, oddacích a úmrtních matrik pro členy ochranovské církve,
29. zák. čl. XXXIII/1894, o státních matrikách,
30. zák. čl. XXXVI/1904, o změně zák. čl. XXXIII/1894 o státních matrikách,
31. nařízení č. 2600/1906 B. M. (uh. m. vnitra), o evidenci a prokazování případů narození a úmrtí za plavby na námořních lodích,
32. nařízení č. 80.000/1906 B. M. (uh. m. vnitra), o úpravě vedení státních matrik,
33. nařízení č. 80.001/1906 B. M. (uh. m. vnitra), jímž se vydává instrukce o přihlašování případů narození a úmrtí ve veřejných civilních ústavech,
34. nařízení č. 80.002/1906 B. M. (uh. m. vnitra), o vystavování rodinných zpráv,
35. nařízení č. 12.198/1911 B. M. (uh. m. vnitra), jímž se mění § 124 matriční instrukce,

36. nařízení č. 99.156/1914 B. M. (uh. m. vnitra), jímž se mění postup, jak jest zaznamenávati do matriky legitimování dítěte nastalé legitimačním sňatkem,
37. § 3, č. 6 vládního nařízení ze dne 4. května 1920, č. 321 Sb., kterým se upravuje správa veřejná mimo soudní správu a rozšiřuje působnost československých zákonů a nařízení z oboru oné správy na Hlučínsku,
38. vládní nařízení ze dne 6. listopadu 1941, č. 434 Sb., o oznamovací povinnosti matričních úřadů úřadům ohlašovacím,
39. vládní nařízení ze dne 30. června 1942, č. 291 Sb., o poplatcích za vydávání úplných výpisů z církevních matrik.

§ 30.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1950; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. **John** v. r.
Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

Administrace: Praha III, Tržiště č. 9. — Telefon 459-41 až 43. — Účet pošt. spoř. č. 40.564. — Roční předplatné Kčs 360.—. Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacení) reklamované částky (Sbírky). Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109.705/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 022. Tiskne Státní tiskárna v Praze.